Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 92. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 16-го ТРАВНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MAY 16, 1981 No 92 VOL LXXXVIII

КОМУНІКАТ

КОМІТЕТУ ЗА ПРАВОПОРЯДОК В УККА

Попередні комунікати Комітету за Правопорядок в УККА інформували українську громаду про ряд заходів цього Комітету для позитивної розвязки кризи, яка заіснувала після XIII Конґресу Українців Америки в жовтні минулого року.

З того часу минуло сім місяців, на протязі яких наша громада нетерпеливо очікувала, що наступить якась позитивна розв'язка конфлікту. Та, на жаль, з причини неуступчивої постави діячів Визвольного Фронту, під контролею яких є тепер Централя УККА, переговори не увінчалися успіхом. Публічні виступи членів проводу теперішнього УККА, як також статті в пресі Визвольного Фронту можуть бути для громади найкращим виясненням, чому не вдалося полагодити конфлікту і які малі шанси на майбутнє добитися від діячів Визвольного Фронту визнання, що на XIII Конґресі застосували вони негромадські і навіть протистатутові методи для захоплення Централі та що вони повинні б тепер рахуватися з домаганням громади для привернення правопорядку в УККА і шукати якогось погодження.

Розглянувши докладно ситуацію, Екзекутива Комітету за Правопорядок в УККА прийшла до висновку, що з уваги на безперспективність дальших переговорів з діячами Визвольного Фронту у справі полагодження кризи в УККА, треба почати кроки для створення нового керівного центру організованого життя нашої громади. До цього спонукують Екзекутиву Комітету домагання і заяви багатьох українських громад в Америці, цього вимагає і загальна ситуація в світі і необхідність мати авторитетну, підтримувану всією громадою репрезентацію для ведення успішних акцій в обороні прав українського народу, як теж необхідне це для розв'язки проблем нашої спільноти в ЗСА і дальшого плянування її діяльности.

Тому рішено скликати наради делеґацій 27-ох організацій — членів Комітету за Правопорядок в УККА та представників заінтересованих громад для:

1. Затвердження проєкту правильника;
2. Вибору різних комісій;
3. Устійнення дати і місця Конвенції для створення пропонованої Екзекутивою Комітету Українсько-Американської Координаційної Ради, схвалення її статуту і вибору її керівних органів.

Екзекутива Комітету за Правопорядок в УККА

Сирійські ракети обстріляли ізраїльські літаки

Єрусалим, Ізраїль. — Ізраїльські офіційні джерела повідомляють, що сирійські ракетні батерії обстріляли ізраїльські літаки, які виконували патрульні лети над Ливаном. Ізраїльські джерела подали, що всі літаки повернулися до своїх баз непошкоджені, а а сирійські джерела в Дамаску повідомили, що один ізраїльський літак зістрілено, не подаючи якоя зброєю. Після провірки Ізраїль потвердив це.

Ужиття протилетунських ракет совєтської продукції проти ізраїльських літаків в часі їхніх контрольних летів над Ливаном є великим загостренням сирійсько-ізраїльського конфлікту. Ізраїль підкреслює, що його летунство не може толерувати присутности совєтських ракет на території Ливану, бо це занадто загрожуватиме ізраїльським літакам, які контролюють ливанські повітряні простори. Сирійці підкреслюють, що їхні війська є на терені Ливану за згодою і на запрошення ливанського уряду та з рішення Арабської ліґи, а всюди там „де є сирійська армія, вона матиме всю свою зброю, без огляду на те, чи це комусь подобається, чи ні" — заявив офіційно сирійський уряд. Таке конфліктне становище веде до загострення положення аж до вибуху збройного конфлікту.

Покищо між Сирією й Ізраїлем панує хиткий мир завдяки інтервенції Вашінґтону. Президент Роналд Реґен вислав свого особистого представника Філіппа Габіба до Ливану, Сирії та Ізраїля зі завданням не допустити до вибуху збройного конфлікту та шукати компромісової розв'язки. Габіб побував у Бейруті, столиці Ливану, та Дамаску, столиці Сирії, а тепер перебуває в Єрусалимі, столиці Ізраїля. В усіх трьох столицях він відбув розмови з найбільш міродатними чинниками, але ані в Бейруті, ані в Дамаску він не зумів добитися позитивних вислідів своєї місії. В Єрусалимі на його налягання прем'єр Менахем Беґін погодився тимчасово відложити збройну акцію ізраїльського летунства проти ракетних батерій на терені Ливану, але при цьому Беґін заявив, що якщо ракети не будуть остаточно з терену Ливану усунені, ізраїльське летунство їх збомбить. Поставу прем'єра Беґіна підтримали представники опозиції й таким чином всі політичні сили Ізраїля зайняли одностайний фронт.

Офіційоз сирійського уряду щоденник „Аль Баатс" остеріг Ізраїль перед атакою на сирійські ракети в Ливані, підкреслюючи, що „Сирію підтримує і за нею стоїть стратеґічна стіна сирійсько-совєтської приприязні й співпраці".

ПОЛЬЩА КЛЯЧИТЬ У МОЛИТВІ ЗА СКОРЕ ВИДУЖАННЯ ПАПИ

Варшава, Польща. — Пресові агентства і численні кореспонденти інформують з Варшави, що ціла Польща дослівно приклякла на коліна в молитві і скорботі, довідавшись про замах на життя Папи Івана Павла II, колишнього кардинала Войтили з Кракова, їхнього земляка і героя. Сотні тисяч поляків взяли участь у спеціяльних Богослуженнях, що правились таки того самого дня на інтенцію виздоровлення Папи.

Також офіційний комуністичний уряд наказав замкнути в дні 15-го травня ц. р. на знак жалоби усі кіна, театри і розвагові місця, а Римо-Католицька Церква проголосила, що примас Польщі кардинал Стефан Вишиньскі, який від місяця тяжко хворіє, особисто братиме участь в торжественній Богослужбі, яка правитиметься під відкритим небом.

Вістка про замах на життя Папи блискавкою облетіла Польщу і інші сателітні країни і кожний поляк, не зважаючи де він перебував, кидав працю, щоб поспішити до джерел інформації, а потім до церков, щоб помолитись за здоров'я Папи. „Що тепер робитиме Польща без Папи", — З розпачем заявила 65-річна жінка у Варшаві, довідавшись про стріли в Римі і не знаючи у якому стані знаходиться Папа. „Він був нашим оборонцем і опікуном інших народів", — повторяли інші прохожі.

Кореспонденти з Польщі описують сцени зворушення, розпачі, масового плачу, піднесеної молитви і великого здивування. Вістку про замах подало також польське радіо і телевізія в окремих бюлетенях, а потім увечері присвятили спеціяльні програми цій події. Телевізійні передачі, які очевидно контролює повністю комуністичний уряд, не мають прецеденту в історії сателітних країн, якщо йдеться про покриття такої справи, до речі тісно пов'язаної з Католицькою Церквою, — кажуть закордонні кореспонденти.

Церква і вільні профспілки, зокрема робітнича профспілка „Солідарносць" також зайняли становище до справи замаху на життя Папи. Здивування в дипломатичних кругах викликала заява Станіслава Кані, генерального секретаря Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії, який сказав, що „вістки про замах на життя Їх Святости, викликали велике огірчення і здивування серед польського народу і його уряду." Талож президент Польської Народної Республіки Генрик Яблоньскі і прем'єр-міністер Войцєх Ярузельскі подібно висловились про цей терористичний акт супроти голови Католицької Церкви.

Стріли в Римі викликали подібну реакцію також в інших частинах світу і голови держав у Вашінґтоні, Оттаві, Парижі, Бонні, Монтевідео, Буенос Айрес, Єрусалимі та багатьох інших столицях гостро засудили тероризм стосований проти політичних, а тепер також проти релігійних провідників.

ЗДОРОВ'Я ПАПИ КРАЩАЄ

Рим, Італія. — Увага всього світу сконцентрована на стані здоров'я Папи Римського Івана Павла II після замаху і важкого поранення. Лікарі, які оперували Папу, ствердили, що поранення були дуже важкі, значно тяжчі й небезпечніші, як поранення в недавньому замаху на президента Роналда Реґена. Ще й на далі існує небезпека інфекції. Куля, яка попала в шлунок, тільки щасливим припадком не поразила вітальних органів Папи.

В п'ятницю вранці, 15-го травня, після пробудження Папа почувався краще, але болі в деяких моментах були дуже дошкульні. Попереднього дня Папа прослухав Службу Божу, прийняв деяких осіб та вислухав звіти ватиканських достойників, між ними державного секретаря Ватикану кардинала Аґостіно Касаролі, який повернувся з Ню Йорку. Посторонні свідки стверджують, що адміністраційний апарат Ватикану працює безперебійно й виконує нормально всі свої функції. Працівників попереджено, що ближчими днями вони мусітимуть працювати надгодини, щоб на час полагодити збільшену кількість праці.

Переводжені допити терориста, який поранив Папу та надсилані інформації турецькою поліцією і міжнародним поліційним бюром Інтерполь, виявляють щораз більше деталів про нього, про його дотеперішнє життя та дотеперішні терористичні виступи. Терорист, якого прізвище потурецьки правдоподібно вимовляється Меґмет Алі Алджа, є типом сучасного міжнародного терориста найвищого типу, який механічно й прецизно виконує всілякі вбивства, що прийдуть йому на думку або які йому хтось доручить. Хто стоїть за його плечима, опікується ним і дає йому допомогу, ще дотепер не виявлено. Його інформації на загал правдиві, що потверджено даними від турецької поліції, одначе його вияснення мотивів атентату на Папу контроверсійні, нераціональні і звучать радше як спроба заздалегідь надуманими леґендами камуфляжувати дійсні мотиви й пружини того акту. Саме на цей момент слідчі органи, як подають італійські інформаційні джерела, звертають особливу увагу.

Згідно з обов'язуючою судовою процедурою Алджа повинен бути вже в короткому часі поставлений перед італійський суд. Турецькі органи вже зажадали його видачу. Одначе з видачею будуть труднощі, бо в Італії знесена кара смерти, а в Туреччині власне на таку кару він засуджений і присуд був би виконаний.

Українці Філядельфії підтримують суддю Дж. Т. МекДермотта

Під час відвідин у філядельфійського Владики-Митрополита (справа): адв. Данило Максим'юк, Ніна Сантос, суддя Джеймс Т. МекДермотт, Владика Степан Сулик, Іван Одежинський — голова Українсько-Американського Республіканського Клюбу; Ярослав Федорійчук (вгорі направо), інж. Борис Ставничий, Ярослав Геліо і Данило Обрасн.

Філядельфія, Па. — У предвиборчій кампанії, яка розгортається тут, українські виборці виявляють активність особливо по боці судді Джеймса Т. МекДермотта, який кандидує на найвищого суддю стейту Пенсильванії. Для підтримання кандидатури цього адвоката і судді, непримиренного ворога злочинців, створився під головством відомого союзового діяча Івана Одежинського спеціяльний для цієї цілі Українсько-Американський республіканський комітет за вибір МекДермотта.

Минулого тижня цей кандидат в товаристві інших членів цього Комітету склав візиту Митрополитові Степанові Суликові. Сам суддя МекДермотт зжився з українцями Філядельфії, серед яких часто буває, відвідуючи гарну українську катедру, в околиці якої він проживав роками; він розуміє аспірації й цілі українського змагання за волю.

Цей кандидат перед призначенням його суддею загальних скарг, де він служить вже 15 років, був добрим правником і вчителем права, через руки якого перейшло багато студентів. Його праця в кожній ділянці була завжди без догани, а якщо був критицизм, піднесений проти нього, то тільки такий, що він був „занадто суворий" до тяжких злочинців. Але українські виборці таке не уважають за „недолік", на думку хоча б І. Одежинського, який закликає українців Філядельфії голосувати в день передвиборів, у вівторок, 19-го травня, до якої партії ЗСА вони б не належали, за цього суворого для кримінальників суддю.

Французький кабінет міністрів зрезиґнував

Париж, Франція. — Французький кабінет міністрів закордонних справ, очолений прем'єром Реймондом Барре, зрезиґнував після виборчої невдачі президента Валєрі Жіскар д'Естена. У зв'язку з тим постала незвична ситуація, бо обов'язуюча конституція, схвалена за президента Шарля де Ґолля не має відповідної клявзулі, яка обов'язувала б у такому випадку. Крім цього це вперше за обов'язування тієї конституції наступив випадок переходу влади з рук однієї особи в руки другої зовсім іншого напрямку та з іншою політичною програмою й тому немає прецеденту, як поступати в такій ситуації.

Конституція, яка обов'язує 23 роки, не приписує в таких випадках відповідної процедури, а неприязні відносини між теперішнім президентом Жіскаром д'Естеном і Франсуа Міттераном, не творять передумов, в яких передання президентури переходило б гладко. Так само ні теперішній президент, ні його наслідник не визначили груп людей, які передали б і перебрали б справи президентури, як це водиться в ЗСА. Так само не

(Продовження на ст. 3)

Владика Лостен закликає до молитов за здоров'я Папи

Стемфорд, Конн. — Владика Василь Лостен, у спеціяльному зверненні до усіх священиків української католицької стемфордської епархії у неділю, 17-го травня ц.р., наказав відправити у місцевих церквах головні Служби Божі в намірені за швидке видужання Папи Івана Павла II, на якого у середу, 13-го травня ц.р. учинено атентат.

Владика теж закликає, щоб священики під час цієї Служби Божої як і на протязі цілого травня, аж до Свят Вознесення Христового у „Великі Ектенії" та „Малі Ектенії" включили відповідні молитви.

Владика Лостен рівнож закликає усіх священиків та вірних молитися до Пречистої Діви Марії, щоб ставившись до Її Сина, вона вислухала їхніх молитов за згадану інтенцію.

Відкривається індивідуальна виставка Михайла Мороза

Як „Свобода" вже інформувала, нова індивідуальна мистецька виставка Михайла Мороза відбудеться в Українському Інституті Америки при 2 Схід 79-та вулиця (ріг 5-ої авеню) в Ню Йорку. Відкриття виставки в неділю 17-го травня о год. 3-ій по полудні. Фото з 193[illegible] року показує мистця Михайла Мороза під час праці на портретом Митрополита Андрея Шептицького.

НА СОЮЗІВЦІ ВІДБУВСЯ XV КРАЙОВИЙ ПЛАСТОВИЙ З'ЇЗД

ЄВСТАХІЮ ГОЙДИШ ПЕРЕОБРАНО НА ГОЛОВУ КРАЙОВОЇ ПЛАСТОВОЇ СТАРШИНИ, ІГОРЯ СОХАНА — НА ГОЛОВУ КРАЙОВОЇ ПЛАСТОВОЇ РАДИ

Союзівка, Керґонксон (Л. В.). — Дві сотні пластунів — представників майже чотиритисячної організації української молоді Пласт — 28-ми Пластових Станиць — відбули свій вже 15-ий Крайовий З'їзд тут, у суботу й неділю, 9-го й 10-го травня, і переобрали Євстахію Гойдиш на нову дворічну каденцію головою Крайової Пластової Старшини, а Ігоря Сохана — головою Крайової Пластової Ради.

Обрані разом з Ігорем Соханом до Ради були: Микола Панченко, Маркіян Титла, Мирослав Лабунька і Стефа Король — члени; Ярослав Пришляк і Ярослав Кришталевич — заступники. Вони увійдуть у склад Крайової Пластової Ради разом з Ольгою Кузьмович, Павлом Дорожинським, Михайлом Белендюком і Юрієм Боґачевським, які не перебиралися, бо каденція їх триває до наступного з'їзду.

Разом з Євстахією Гойдиш обрані до КПС на дворічну каденцію: Михайло Мочула — 1-ий заступник голови, голова Сектора зв'язку й організації і крайовий командант пластунів; Павло Дармограй — діловод Пластприяту; Орест Лебедь — діловод чужинецьких скавтів; Володимир Корнага — діловод пластових видань; Рута Галібей — діловод преси й інформацій; Христина Навроцька — 2-ий заступник голови і голова Виховного сектора; Ірина Куровицька — крайова командантка пластунок; Марія Мотиль — голова Крайової Таборової Комісії; Леся Лебедь — діловод Юнацького вишколу; Христина Богачевська — діловод Новацького вишколу; Марко Лисняк — діловод тіловиховання; Дмитро Косович — 3-ій заступник голови і голова Сектора господарки й фінансів; Олег Мачай — діловод майна; Адріяна Роговська — діловод членських внесків; Роман Яцушко — генеральний секретар; Наталія Коропецька — протоколярний секретар.

XУ Крайовий Пластовий З'їзд офіційно відкрила голова КПС Є. Гойдиш і перший заступник Володимир Свинтух в суботу вранці, 9-го травня. Після молитви, що її провів о. д-р Богдан Волошин, парох Союзівки, відспівання пластового гимну і однохвилинної мовчанки в пошані 16-ти пластунів, які відійшли на Вічну Ватру протягом двох років тривання поміж цим і 14-им З'їздом, було обрано Почесну президію в складі: д-р Юрій Старосольський — Начальний Пластун; Тарас Дурбак — голова Головної Пластової Ради; Любомир Романків — голова Головної Пластової Булави; Андрій Харак — голова канадської Пластової Крайової Ради, і о. д-р Богдан Волошин.

Під час XУ Крайового Пластового З'їзду — Начальний Пластун д-р Юрій Старосольський з частиною новообраних членів Крайової Пластової Старшини і Крайової Пластової Ради. (Зліва) — Сяня Мотиль, Михайло Мочула і Євстахія Гойдиш, Ірина Куровицька, Ігор Сохан і Христина Навроцька.

Було також обрано Президію З'їзду, яку очолив д-р Володимир Базарко. Заступниками були Іванна Ґорчинська і Василь Колодчин; Оксана Бачинська і Мотря Мілянич секретарювали.

Після ухвалення порядку нарад, обрано комісії, які працювали під час З'їзду, займаючись прерізними аспектами пластової діяльности за минулі два роки й плянуючи майбутню працю. Ці комісії були: Номінаційна (голова Христина Навроцька); Верифікаційно-мандатна (голова Юрій Ференцевич); Виховно-юнацька (голова Сяня Мотиль), Виховно-новацька (голова Марта Зєлик), Резолюційна (голова Мирослав Лабунька), Господарсько-бюджетова (голова Дмитро Косович), Таборова (голова Михайло Мочула), Старшопластунська (голова Христя Панчук), Сеніорату (голова Вячеслав Вишневський), Пластприяту (Микола Панченко) і Статутова (голова Тарас Дурбак).

Далі до зібраних промовляв Начальний Пластун д-р Юрій Старосольський, у його слові підкреслюючи довір'я, допомогу і любов української громади до Пласту, бо в основі всієї пластової діяльности лежить любов до України, і цю любов несе найстарша організація української молоді Пласт

(Закінчення на стор. 3)

„Ч.СІЧ" ВІДБУДЕ ФІНАЛЬНУ ЗУСТРІЧ ЗА ЧЕМПІОНАТ ЛІҐИ

Нюарк, Н. Дж. — Після минулонедільного ремісу 1:1 з клюбом ПАЛ „Чорноморська Січ" відбуде фінальні змагання в неділю, 17-го травня ц. р., год. 5-й по полудні на площі Фарчерс Ґров в Юніон зі сильним еспанським клюбом „Гоя", одним із претендентів на лаври чемпіона вищої дивізії Ліґи Ню Джерзі.

Як ніколи в історії вищої дивізії згаданої ліґи, в двох останніх рундах ліґових ігор рівні можливості має аж 5-ть із 10-ти клюбів тієї дивізії і між ними є перша дружина „Січі". В показнику ігор після минулої неділі ПАЛ Пассейк має 24 точки, „Січ" і „Вісла" по 22, „Ґоя" і „Армініянс" по 20. Ці останні дві дружини мають ще відбути по дві гри.

ПАТРІША ГАРРИС, колишній секретар Департаменту здоров'я і суспільної обслуги в уряді президента Джіммі Картера, сильно заатакувала Адміністрацію президента Роналда Реґена за обтинання програми соціяльного забезпечення і заявила, що „країна знаходиться тепер в періоді інтенсивної реакційної політики". Очевидно, Гарріс, як багато інших демократів, засуджують тактику теперішнього Уряду перекидування відповідальности за соціяльні програми на стейтові уряди, бо це в їхньому розумінні є ніщо інше, як ліквідація численних допомогових агенцій, вдержуваних за федеральні фонди, які на думку Гарріс, є конечними для вирівнання різниці між поодинокими верствами населення ЗСА і допомоги найбіднішій верстві американців. Гарріс й інші звертають увагу, що республіканська Адміністрація своєю непродуманою соціяльною політикою повертає Америку до часів з-перед Першої світової війни.

ПАРТІЯ СЕПАРАТИСТІВ КВЕБЕКУ, яку очолює Рене Лєвек після недавньої великої виборчої перемоги входить у внутрішню кризу. Скрайні її елементи висувають закиди під адресою Лєвека, що він резиґнує з вимоги державної самостійности для провінції Квебек. П'єр Бурґо, один з основників сепаратистів і близьких співробітників Лєвека помістив статтю у паризькому „Лє Монді", в якій закинув Лєвекові, що той „убив ідею державної самостійности Квебеку." Бірґо висловив думку, що остання перемога партії очоленої Левеком зміцнила його позицію тоді, коли його треба було усунути. Таким чином, на його думку, перемога є фактично трагедією. З подібними закидами виступили й інші провідні діячі сепаратистів. Деякі з них висувають проти Лєвека той арґумент, що він обстоює потребу нової форми співпраці, а тим самим співзалежности між Квебеком і рештою Канади навіть після проголошення сепарації.

В ЕЛЬ САЛЬВАДОРІ призначено окремого суддю для ведення справ шістьох вояків, яким закинено вбивство американських монахинь. Державні чинники роблять усі можливі заходи, щоб розв'язати цю справу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Визвольна боротьба народу і терор

Доба національних революцій, яка переможно розгортається на наших очах, породила цілий ряд додаткових явищ і проблем, а інші, які вже не раз притягали людську увагу, **наново заактивізувала й** оживила. Серед тих проблем, що їх уже часто розв'язувано, а навіть як здавалося, розв'язано остаточно є питання цілі і засобів для її осягнення. Освячує велика й шляхетна ціль усі засоби, якими її здійснюється, чи ні? А серед тих засобів, які є під сумнівом, або вірніше ці, що їх відкидає велика частина людей — це тероризм, проблема терору, як засобу у справедливій й історично невідхильній визвольній боротьбі народу.

У нашому житті — це аж ніяк не нова проблема. Навпаки над нею дебатують, гарячо оспорюють у наших найважчих днях, в добі, коли боротьбу українського народу за життя, за існування зіпхали його вороги у підпілля, а діячі національної революції в силу існуючих умов уживали в першу чергу зброї, як політичного засобу, уживали силового засобу для осягнення своїх цілей. Тоді-то ту проблему після всебічного насвітлення поставлено в такій площині, яка давала задовільну відповідь і в теоретичному відношенні і в застосуванні у житті. Однак пройшли роки й прийшли такі події, які „зрушили світ з основ", а людину кинули у неймовірний крутіж і заставили її у зовсім ненадійних і непередбачливих ситуаціях розв'язувати проблеми, висувати завдання і їх здійснювати. І знову сила, насильство, а з тим і терор стали **актуальною проблемою**.

Сьогодні та проблема вийшла з рам і з границь однієї держави, чи одного народу, вона стала загальносвітовою, ґльобальною. І знову в зовсім нових умовах приходиться приглянутися їй і зайняти поставу. Питання терору, як політичної зброї висувають сьогодні найвищі державні чинники, займає до нього своє тверде становище Церква, висувають загрожені ним суспільства. Уряд ЗСА зайняв до нього становище, з'ясував, чому його відкидає й поборює та чому за ніяких умов не може ні його, як суспільно-політичного явища, ні його носіїв визнати й акцептувати.

Нелегко є дати таку дефініцію терору, яка задовольнила б усіх. Але є загальні визначники, які схоплюють суть явища, а тоді й уможливлюють виробити собі погляд про його характер і наслідки у практичному застосуванні. Тероризм — це така метода в боротьбі, чи взагалі в поступуванні, яка пробує страхом, застрашуванням ламати людський спротив і людину, або змушувати до своєї точки зору, до таких учинків, яких вони робити не хотять. Терор є індивідуальний, звернений проти поодиноких осіб і масовий, звернений проти громади, верстви, групи, кляси, чи цілого народу. Спеціялістами масового терору стали в нашій історичній добі большевики.

І тому так дуже мали рацію речники сучасного американського Уряду засудити вияви тероризму, а ще більше міжнародного тероризму, що під прикриттям шляхетних національно-визвольних гасел знищує зовсім невинних і непричасних, а до того ще й дітей та жінок, які стоять осторонь боротьби. Це саме відноситься до всіх інших і до нас. І для ілюстрації: перед судом присяглих у Львові відбувалася розправа за напад членів УВО на поштовий уряд у Львові при вул. Глибокій. Акція не вдалася, бо присутні жінки, які працювали на пошті попали в гістерію й унеможливили бойовикам з успіхом перевести її. А на запит прокуратора до підсудного Ординця, які були причини, що нападаючі не інтервеніювали зброєю, щоб унешкідливити тих жінок, він відповів коротко: члени УВО до жінок не стріляють.

Кожна боротьба — це проба сил. Хто вступає в боротьбу, мусить бути приготований не лише завдавати своєму противникові удари, але й приймати удари від нього. Активні учасники боротьби, її **комбатанти не можуть**, очікувати, що вони самі не зазнають ударів, а тільки завдадуть їх ворогові. І тому для революціонера, **партизана вбивство ворога-комбатанта є самозрозуміла річ**. Але зовсім інша справа вбивання тих, що комбатантами не є, що ані в штабі, ані в полі, ані при рисунковому столі, ані в бюрі участи в акції не беруть. І коли в першому випадку, випадку бойової акції проти комбатанта, ми можемо говорити про звичайний інструмент у боротьбі, то в другому маємо до діла з „голим" терором, тобто з намаганням атакою на зовсім непричасних і невинних витворювати бажані настрої, чи умови. Між іншим акти звичайного, „голого" терору зчаста повертаються вістрям проти тих, хто їх стосує.

Для прикладу, коли члени Палестинської Визвольної Організації переправляться якимсь чином на територію Ізраїля й заатакують там військову, чи поліційну станцію, вояка, чи поліциста, чи тайного співробітника поліції, то це збройна боротьба. Коли ж ті самі члени ПВО, опинившись на терені Ізраїля, заатакують жінок, чи дітей, школу, мешкальний будинок або ясла з немовлятами, то це найчистішої води і безсумнівний тероризм. Це не є боротьба з ворогом, це не національно-визвольний рух, це тероризм, ще й до того здеґенерований до бандитизму.

М. Платковський

ЧИ ЗМІНА ПОЛІТИКИ ЗСА СУПРОТИ СССР?

Є деякі факти, які говорять самі за себе. Вони прийшли після початкових „твердих" і правдивих оцінок політики Москви президентом Реґеном і його близьких співробітників.

Ці факти такі: знесення ембарґо на постачання збіжжя до СССР; згода державного секретаря Гейґа, висловлена в наслідок конференції міністрів закордонних справ НАТО в Римі, хоч і не відмовлятися від розміщення в Европі нових ракет середнього засягу, але також, одночасно з цим, розпочати переправи між ЗСА і СССР відносно справи цих ракет; врешті загальна згода Уряду ЗСА розпочати нові розмови з Москвою „ґльобального" характеру ще в кінці цього року, при чому на пропозиції Брежнєва зустрітися з президентом Реґеном немає відмови з боку цього останнього.

До цього треба додати, що для започаткування розмов з Москвою Уряд ЗСА не ставить жадних передумов. Правда, Гейґ і інші представники держав НАТО заявили, що якась ворожа акція Москви проти Польщі створила б ситуацію, у якій всякі розмови Захід-Схід були б надзвичайно утруднені, але, вже, наприклад, про Афганістан не говориться і не ставиться вимоги закінчення совєтської агресії у цій країні, як передумову започаткування переправ з представниками Кремля.

„Розмови" з Москвою

Усі ці справи могли б бути зінтерпретовані в тому напрямку, що після гірких слів правди на адресу провідників Кремля, Вашінгтон вертається до давньої політики надій на можливість домовлення з Москвою. Правда, є чимало, так би мовити, злагіднюючих моментів до теперішньої постави Вашінгтону. По-перше, заяви Кремля і самого Брежнєва, що він хоче говорити і домовлятися з Реґеном і його Урядом: було б „недипломатичним" і навіть неприйнятим у міжнародних відносинах відповісти на ці пропозиції безапеляційною відмовою. По-друге, це явний натиск на Вашінгтон з боку його західньоевропейських союзників, які все ще вірять у можливість „детанту" і бояться просто зірвати всякі можливості якщо не домовитись, то принаймні далі провадити „розмови" з Москвою.

У цих обставинах Реґенові і його Урядові хіба нічого іншого не залишилося як піти на дальшу „гру" з Кремлем. Але така гра може виявитися досить небезпечною. Бо під час неї будуть відкладатися справи модернізації збройних можливостей Заходу і буде далі панувати психологічне наставлення, що не треба, мовляв, занадто перейматися, бо залишаються ще можливості якогось там домовлення з Москвою.

А Москва? Вона буде далі використовувати для себе всі вигоди започаткування нових, довгих і мозольних переправ. Вона правдоподібно не зробить в найближчому часі нічого такого, що могло б знову насторожити увагу Заходу: не введе своїх військ до Польщі, бо і так цей край оточений військами совєтів і їх сателітів; не вчинить якоїсь нової авантюри в якомусь закутку світу; не буде занадто непристойно лаяти західніх „імперіялістів". Але вона не виведе своїх військ з уже здобутого для себе Афганістану і не перестане „модернізувати" своєї зброї одержуючи харчові й інші продукти зі Заходу. А за деякий час, пішовши, немовбито, один крок назад, Москва знову зробить два кроки вперед згідно з рецептою „великого" Леніна. От чому Москва не тільки не відмовиться від нових переправ із Заходом, а навпаки сама пропонує їх започаткування.

Треба розуміти політику західньоевропейських держав, які бояться якого б то не було збройного конфлікту з СССР, який приніс би великі спустошення на просторах саме Західньої Европи. І треба розуміти ЗСА, які не можуть собі дозволити ані на занадто „рішучі" кроки, ані тимбільше на зірвання із своїми европейськими союзниками, а може і з Японією, яка теж схильна до стосування „обережної" політики.

Передумови Москві

Та чи не можна було б пошукати за якимись іншими політичними шляхами, аніж поворот до політики детанту? Наприклад, поставити все таки деякі передумови Москві перед започаткуванням нових „розмов". Це міг би бути вивід совєтських військ з Афганістану, на який приперта до муру Москва могла б може погодитися, якби впарі з цим ішло не знесення ембарґо на збіжжя, а навпаки загострення господарської бльокади СССР, на яку мусіли б погодитися усі

(Продовження на ст. 3)

З НАШИХ БУДНІВ

Міжплянетні авантюри

Безприкладний подвиг американського міжплянетного літака „Коламбія" та його залоги — пари астронавтів, Кріппена і Янґа, пригадав мені подібно небувалу в історії астронавтики подію, коли два інші міжплянетні герої, Армстронґ і Вайт, дістались були в 1969 році на Місяць, вперше після цього сенсаційного випадку, коли-то брат брата забив, і викинув вилами, теж на Місяць, — як розповідає народна легенда...

Я був свідком, як переживала той незабутній момент завоювання Місяця моя дорога землячка з Бібрецького повіту, пані Татушиха, щоб здорова була! Вже-то вона, небога, очі свої за ними, соколами, видивила на телевізії, три дні до Томпкінґс парку не ходила, два важливі похорони в Петра Яреми, сказавши „гef-напів", по-нашому „змісувала", а скільки нервів загубила, — то й нічого казати.

Проте, кризовий момент у цій історії наступив, як знаєте, на п'ятий день одисеї, коли наші герої вже були на Землі, а радше на морі, безпечно відпочиваючи на покладі корабля, після пригод в орбітах. Тоді саме на телевізорах усього світу показували, як астронавт Вайт „ходив пішки по небу..."

Господи!.. Як побачила цю сцену пані Татушиха, то й трохи не обімліла!

— Йой, впаде! — скрикнула, стиснувши немов кліщами чоловікове рам'я.

— Не бійся, не впаде, — заспокоїв дружину пан Татух. — Дивись, он, він причеплений до сеї бочки такою ужевкою, ніби бейбі до свого візочка.

— Ба, чи вона хоч міцна, ся ужевка, не обірветься?.

— Міцна, міцна. За півтори більйонів талярів хіба можна було вєукати таку мотузку, щоб не рвалася.

— А чому він не вертається назад до свого партнера? — нетерпеливилась дорога землячка. — Чуєш, як той з бочки його кличе: „Джіммі, кам бек!" Що ж він собі гадає? Чому грається зі смертю?.. Хоче молоду жінку вдовою зробити?.. Двоє малолітніх діточок осиротити?

— Шарап, кобіто! — не втерпів і скрикнув поденервований пан Татух. — Чи ти того не розумієш, що це таку фільму показують, не дійсну правду?.. Хлопці вже давно на кораблі сидять, в карти грають, скача енд соду попивають, — а ти мені тут, допіру спазмів дістаєш!

Аж після цих заспокоюючих слів господаря дому, пані Татушиха втихомирилась, втерла непрошену сльозу з ока, перехрестилася побожно та й сказала:

— Ну, то й слава Богу!

Ікер

Іван Кедрин

ЗА ЖИДІВСЬКО-УКРАЇНСЬКУ СПІВПРАЦЮ

III

Але вони забувають, що не тільки Карл Маркс, Карль Лібхнет і Роза Люксембурґ які діяли поза межами Сходу Европи, зокрема України були жидами, але й Троцький, Зінов'єв, Камєнев, Літвінов, Кагановіч, Радек і сотні інших жидів заповнили совєтський апарат після жовтневої революції та стали співавторами нового режиму і знаряддям антиукраїнської політики того режиму. Про це в жидівській публіцистиці нічичирк, наче не існувало ціле те явище, яке мусіло створити в українському народі психологічну реакцію. Ця реакція така сильна по нинішній день, що коли приїхав до ЗСА згаданий д-р Штерн, то він ставив у своїх арґументах про потребу злагоди з українцями крапку над „і": така злагода в інтересі обох народів не тільки з уваги на спільного московсько-імперського ворога, але й тому, щоб у зміненій констеляції, у зміненій ситуації гнів неконтрольованих українських мас не звернувся проти жидів так само, утотожнюваних з комунізмом, як за Хмельниччини утотожнювано правобережніх жидів з польським шляхетським режимом.

Але зорганізоване жидівське суспільство в Америці все ще ставиться вороже супроти українців, дармащо українці у вільному світі підтримують Ізраїль, як самостійну державу, підтримують право жидів до тієї своєї держави та підтримують американську політику щодо Ізраїля не тільки з уваги на впливи жидівських громадян З'єднаних Стейтів, але як єдину на Близькому Сході демократичну державу, що є заставою на шляху імперіялістичного походу Москви. Аж ось ми стали свідками, що й тут, на жидівсько-українському відтинку, розум таки починає грати ролю, не віддавши всієї цієї проблеми на поталу настроям. Як у відношенні до Польщі й поляків, так само у відношенні до Ізраїля і жидів українська національно-державна рація диктує імперативно: забути про минуле й виходити з сучасної ситуації, яка в свою чергу диктує — спільний фронт. Не буде самостійної України — не буде й самостійної Польщі, — не буде злагоди між жидами й українцями — не буде ладу в майбутній українській самостійній державі.

Москва цього не хоче і не хочуть цього примітиви, які керуються почуваннями, а не розумом. Недавно „Новоє Русскоє Слово" принесло велику на майже повну сторінку статтю „Чи потрібний нам Комітет єврейсько-української співпраці?" Стаття нав'язує до створення в Ізраїлі „Товариства Єврейсько-українських зв'язків" Ціла стаття — це груба лайка проти українців і українського націоналістичного руху, як проти погромщиків слуг німецького нацизму. Стаття, яка не бере ні трішки на увагу, з чого насправді зробився український патріотизм і український націоналізм, — яка була ситуація українців під Польщею і під Росією, та які були світлі епізоди жидівсько-української співпраці і в Росії, і в Польщі. Але ця стаття — це віддзеркалення тієї примітивної, супроти українців ненависницької політичної думки, яка все ще панівна серед жидівського суспільства в ЗСА. Заснування в Ізраїлі згаданого Товариства та приїзд видатного представника цього Товариства до ЗСА Якова Сусленського, — приїзд ізраїльського консула на побачення з редакторами „Свободи" й „Українського Тижневика" до будинку УНСоюзу у зв'язку з тамошніми відвідинами Сусленського, — запрошування його до різних міст, де є великі жидівські громади з доповідями, — це дуже позитивне явище. Для жидів в Америці велике значення має все, що діється в Ізраїлі. Правда в жидівській громаді існує фермент: чи добрі стосунки з українцями не пошкодять жидам в СССР, отож чи не треба надалі триматися традиції — орієнтації на державу і режим, а не на тамошній нарід?!

Тому не треба обманювати себе надіями, що швидко прийде зміна в жидівсько-українських відносинах — в напрямку співпраці, а не ворогування. Цей процес триватиме довго. Але добре, що він розпочався. І треба також в українському суспільстві викорінювати примітивні думки, що „всьому винуваті жиди", — навіть, як українець загубить капелюх у підземці, то цьому теж винуваті сини Ізраїля. Живемо у 80-их рр. ХХ сторіччя. Треба відірватися від середньовіччя і від 20-их і 30-их років. Жидівські історики й публіцисти не знають, що жили у Львові

українці з обличчями, що нагадували семітів, які падали жертвою спорадичних жидівських погромів, що їх робили польські студенти. З

цілого українського народу в Польщі автор згадуваної статті в „Новому Русскому Слові" знає тільки одного-одніського Митрополита Шептицького, що не був антисемітом. Який абсурд!

Пора покінчити з абсурдами, з анахронічними обвинуваченнями, з застосуванням критеріїв ХУІІ сторіччя наприкінці ХХ сторіччя. Пора керуватися тими мудрими думками, що їх мали й по жидівському боці

Жаботинський, Ґольдельман, Красний, Марґолін, Ґрінбавм, Шіппер, Рінґель, Інслер, — й інші жидівські білі круки. Яків Сусленський із своїми однодумцями ще також є тільки білими круками. Але їх буде щораз більше, бо розум таки бере завжди верх над глупотою.

Допоможім тим жидівським білим крукам та поборюймо також в українському суспільстві упередження до жидів, бо злагода з жидами і співпраця з ними є в інтересі української національно-державної праці, вона лежить в інтересі обох наших народів.

Кінець

О. Сип

Зелене світло для Коленської

(Замість фейлетона)

Про мистецьку вартість твору рішають учені критики — проте горе мистцеві, творів якого не одобрює масовий споживач мистецтва: глядач, слухач, читач.

Критерії такого масового споживача зовсім прості: якщо сервований йому твір реклямується як гумористичний — споживач „має" сміятися, чи хоч би усміхатися.

Про вартість поважного мистецтва, що заторкує драми і трагедії людського життя, свідчить зворушення глядача (слухача, читача), у випадку особливо вдалого твору — сльози.

Коли жінка автора цих рядків читала нагороджене мистецьким жюрі оповідання співредакторки „Свободи" Любови Коленської „Між двома матерями", її чоловік був щасливий, що справа була сервована газетними серіями, так що проливаний кожночасно запас сліз у читачки міг поповнятися (отже, не грозила повна „делякрімація" — втрата сліз в організмі).

Останній розділ читання приніс, очевидно, суцільну зливу сліз. А коли наш брат нишком посміхався (мовляв, є поважніші причини до такої реакції), жінка раптом войовничим чином запитала:

— Чи ти читав цю річ?

— Ні, — дещо зніяковівши, відповів я.

— Ну, то сідай, цинiку старий, і прочитай, а тоді говоритимеш...

Я сів і прочитав...

• • •

У цьому місці читачі, що й казати, цікаві знати, чи й я плакав.

Я хотів по-завадіяцькому відповісти словами пісні: „Не питай...", але на моє лихо, навіть ця пісня зраджує нашого брата („Не питай, чом у мене заплакані очі...").

• • •

Резюме справи: Любов Коленська цим оповіданням дістала зелене світло долі: авторка виявила, що вона має дещо сказати в нашій літературі, і знає, як це сказати.

Лишається тільки „гукнути їй за Возним із „Наталки-Полтавки":

— Продолжай, Вашець!..

Роман Шраменко

НЕСКОРЕНА СОКАЛЬСЬКА ЗЕМЛЯ

II

Була це вже пізня осінь 1940 року.

Німці приділили забрані українські землі до так зв. Генерального Губернаторства з осідком в Кракові і сокальську територію адміністративно влучено до Грубешівського повіту на Холмщині.

Натомість, совєтська влада по тому боці Бугу, почала зразу наводити свої порядки, якими зайнялися спеціяльно вислані апаратчики, які не марнуючи часу взялися за „перевиховання" визволених братів...

Сокальщину роздерто надвоє...

Ніхто не питав українців, предвічних жителів надбужанської землі, чи їм подобаються нові порядки, нові господарі?! Прийшли, і так же з місця почали вимагати данини.

Усім стало ясно, що прогнано одного окупанта, а на його місце всадовились два нові.

Рефлексії

Україна, — яку довгими роками поневолювали прерізні окупанти, нищили та ділили її землі, насаджували силою свою культуру, державний устрій, релігійні вірування, мову, — завжди була і залишилася до наших днів нескореною та гордою українською нацією.

Пролита за волю і свою правду українська кров великих предків, заповітно домінує у серці народу, дає йому снагу витривалости й сили у дальшім змагу.

Так було і в Сокальщині!

Під час Визвольних Змагань 1918-20 років, сокальчани засвідчили свою національну зрілість та відданість ідеї визвольної боротьби в рядах УГА, УСС та Армії УНР. Сокальщина була активно-конструктивною і в творенні молодої Української Держави, даючи свій максимальний вклад у всіх можливих ділянках.

Горезвісне „встоятись не було сили...", не заламало спокійно-розсудливих і твердих людей Сокальщини. Взяли вони своє національне горе кріпко в працьовиті руки і пішли вперед через нелегку й депресійно-понижуючу їм окупацію Польщі.

Тоді же прийшов героїчний період УВО, а згодом ОУН.

Сокальщина не залишилась й тут позаду! Одержавши своє завдання, сокальчани виконали його і зуміли встоятись перед ударами завданими ворогом. Бойовий прапор націоналістичного „Вірую" високо та міцно вдержано до кінця...

При тім усім розвинено до високих меж культурно-освітнє, театрально-хорове, спортово-молодече життя, яке через Товариство „Луг", Пласт, читальні „Просвіти" чи окремі самодіяльні мистецькі гуртки, стали окрасою сокальської землі.

Господарсько-економічне життя знайшло свій творчий вияв Українськім Кооперативнім Союзі, що стало міцною твердинею у незбалянсованій економіці польської державної машини.

І так, у цім всім на голову сокальчан всадовились совєтсько-німецька окупація.

Поділена Сокальщина стала прибіжищем, по німецькому боці, для тих наших людей, які не хотіли, чи не могли залишитися під „опікою" совєтської влади. Кожної ночі заповнялись українські села західньопівнічної Сокальщини свіжими втікачами по боці Бугу. Скоро зорганізовано допомоговий комітет із осідком в містечку Варяж, де покійний та всіма шанований радник Книш із Сокаля, його очолив. Усі, що опинилися по німецькому боці, а їх було тисячі, знайшли братню руку та щиру допомогу в сокальських, добре зорганізованих селах.

Коли в 1940 році наступив роздор в ОУН, сокальчани переживали його дуже, бо вбачали в тому ворожу роботу, яка використала почування амбітних і недосвідчених людей, завдаючи їхньою українською рукою удар в плечі цілій українській нації.

Згодом прийшов вже нещасний поділ членства на два крила колись монолітньої ОУН. Сокальщина зуміла вдержати здоровий глузд та не допустити до скрайньої ворожнечі, що в цей час бушувала на інших теренах.

А вже в червні 1941 року німці пішли проти свого союзника Сталіна, і Сокальщина знову знайшлася неподільною, хоч адміністраційно німці затримали західньопівнічні землі дальше в Генерал-Губернаторстві.

У ворожому трикутнику

Чомусь у нас дотепер ще мало, і то дуже мало написано про німецьку окупацію України під час Другої світової війни. А це велика шкода, бо раз, що з кожним роком притуплюється пам'ять про ці роки жаху; люди, що переживали ці події вимирають, а подруге всі нанесені нам кривди німецькою експансією майже нікому назовні незнані, натомість домінує опінія нашої співпраці з нацистами.

Німці, як і всі інші окупанти України, ввірвавшись на наші землі, зразу почали повну експлуатацію України, не зважаючи на ніщо, й на нікого.

Поклавши на український народ загарбницьку руку, як і пришивши нам тавро „нижчої раси", німецька влада встановила данину, назвавши це „контиґентом", що було програмою, яка здирала з нашого села все, що лише могла.

Сокальщину вдарено особливо гостро!

Людям забирали збіжжя, овочі, ярину, худобу, домашню птицю, а також яйця, пір'я, вовну, включно до соломи, сіна і всього іншого, що мало в очах ненаситних „ібермешів" якусь вартість.

З другого боку встановлено примусовий виїзд на працю до Німеччини, зобов'язавши поодинокі села та міста певними квотами молодих людей, що мусіло бути виконане, як і водночас відбувалися облави на людей, що їх безборонних силою схоплювано на вулицях, і запхавши в товарові вагони, вивожено працювати до „Третього Райху".

Усе це та багато іншого лиха створило справжній терор, який бушував серед нашого мирного населення, кидаючи людьми та їхніми почуваннями мов мертвим камінням.

У половині 1943 року ситуація поважно напружилася і українцям почав рватися їхній терпець...

Тут і там впали стріли... Збройний спротив німецькій владі став дійсністю. З невеличких бойових груп ОУН,

(Продовження на ст. 3)

ЕКОНОМІКА З'ЄДНАНИХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ потребуватиме, на думку видатних економістів, більше часу і федеральному Урядові ледве чи вдасться цілковито спинити інфляцію і привернути ранішу функціональність автомобільної індустрії, яка в минулому була свого роду барометром економії цієї країни. Секретар Департаменту транспортації Дрю Луїс заявив під час зізнання перед підкомісією транспортації в Палаті Репрезентантів, що економіка ЗСА знаходиться в більш серйозній кризі, як раніше думалося. Луїс думає, що замість говорити про 1985 рік, як рік переломовий в економіці ЗСА, треба радше погодитися з думкою, що наприклад, автомобільна індустрія потребуватиме значно більше часу для „відродження". Люїс передбачає, що в 1985 році все ще буде біля 500, 000 робітників автомобільної індустрії на безробітті. Він також підтримує думку, що індустрія повинна переставитись на продукцію менших авт.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ повідомив, що Александер Гейґ відвідає при кінці червня ц. р. Китайську Народну Республіку з наміром обговорити з високими китайськими лідерами теперішню ситуацію в світі. Речники Державного департаменту заявили, що візита державного секретаря А. Гейга буде першим офіційним зв'язком і розмовами на високому рівні між Пекіном і теперішньою Адміністрацією президента Роналда Реґена.

Чи зміна...

(*Продовження зі стор. 2*)

союзники Америки, а інші держави треба було б до цього змусити (наприклад, Арґентину).

Дальшим кроком до змушення Москви до зміни своєї аґресивної політики була б підтримка визвольних рухів поневолених Москвою народів — не тільки в т. зв. державах-сателітах, але і в окремих республіках СССР. Захід знає, що такі визвольні рухи — в більших чи менших розмірах — таки існують, а приклад Польщі це яскраво підтвердив. Але Захід, може й надіючись, що ці визвольні рухи приведуть колись до упадку аґресивну російсько-совєтську імперію, нічого не робить, щоб заохотити і піднести на силі ці визвольні рухи. Сама оборона, і то, ще досить слабенька, прав людини у СССР, тут допомогти не може, бо апарат імперії ще дуже сильний. Але який, замість заохоти, психологічний ефект серед поневолених народів викликають ті факти, що країни Заходу не тільки приймають і „розмовляють" з їхніми поневолювачами (часом з ними обіймаючись і чоломкаючись), але й самі їздять до Москви на більш чи менш приятні зустрічі і, замість посилювати свою власну оборону, чекають на неможливе до здійснення домовлення з Москвою?

Чи не витворюється серед поневолених народів таке більш-менш наставлення: „Ну, що ж, якщо представники Заходу „братаються" з представниками наших поневолювачів,то що ж залишається нам робити, коли Захід підготовляє свою власну згубу? Нам — можуть сказати оці поневолені народи — немає вже чого втрачати. То хай і інші ідуть на згубу. Будемо разом бідувати..."

Чи в такій ситуації немає чогось фатального?..

На Союзівці...

(*Продовження зі стор. 1*)

поміж українську молодь вже кілька поколінь. Д-р Ю. Старосольський вказував на те, що цю любов до України треба покласти в основу також праці З'їзду і вона дасть надію й розв'язку кожної проблеми, яка може виникнути на з'їзді.

Доповідь Ольги Кузьмович про „Пласт вчора, сьогодні і завтра" прочитала Марта Кузьмович за перешкоджену хворобою в родині редакторку пластового журналу „Юнак". Решта дня суботи, аж до години 1-ої ночі включала: звіти і доповнення до звітів; запити й дискусії над ними; уділення абсолюторії уступаючій управі, що було одноголосно ухвалено; наради прерізних комісій; обговорення плянів і підготовки до Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі (ЮМПЗ), яка має відбутися через рік для відзначення 70-річчя існування Пласту, заснованого 1912 року.

Верифікаційна комісія, очолена Юрієм Ференцевичем, подала до відома, що зареєстровані делеґати репрезентували 243 голоси і що було на з'їзді 20 зголошених гостей.

Увечорі в суботу відбулася спільна вечеря з мистецькою програмою. М. Лабунька був майстром церемонії і відчитав багато привітів від релігійних, наукових, громадських організацій та інституцій. Був привіт також від Українського Народного Союзу та видавництва „Свободи".

Програму вечері розпочато нагородою Орденом св. Юрія в золоті для п'яти заслужених на виховному полі пластунів сеніорів; ордени нагородженим вручив особисто Начальний Пластун Ю. Старосольський. Орден дістали: Дарія Хухра, Христина Навроцька, Ігор Король, Віктор Яворський, а відсутня в суботу Володимира Смик з Ютики дістала Орден св. Юрія наступного дня, в неділю, в окремій зворушливій церемонії під овацiйні оплески зібраних, за її 30-річну працю із пластовим новацтвом і юнацтвом.

На вечері виступив зі святковим словом пл. сен. Яро Гладкий з нагоди золотого ювілею УПС. Мистецьку частину виконали Курінь УСП „Побратими" та члени Пластової Станиці з Чікаго. Програма була на високому рівні й дістала велике схвалення від усіх.

Решту вечора, по 10-ій годині, пластуни-делеґати провели на нарадах різних комісій і на обговоренні грядучого ЮМПЗ в 1982 році. Була в цей час теж приготована ціла низка рапортів і резолюцій щодо напрямних праці різних комітетів і комісій. Субота, таким чином, вміщала в собі два дні праці — по вісім годин. По півночі наради перервано до наступного дня.

Неділя розпочалася окремою Службою Божою для учасників З'їзду, що її відслужив пластовий капелян о. шамбелян Богдан Смик з Ютики. Багато пластунів приступило до св. Причастя.

Резолюції відповідних комісій було вислухано й принято на ранній сесії З'їзду після Богослуження. В них висловлено підтримку змаганням України за волю на рідних землях, вірність Українським Церквам — Католицькій і Православній; привітання Патріярхові Йосифові, Митрополитові Мстиславові, Архиєпископові-Митрополитові Степанові та українським організаціям. Був проголошений заклик за звільнення українських політичних в'язнів, особливо Юрія Шухевича. Додатково кожна комісія проголосила свої резолюції, над якими відбулося голосування.

Резолюція, пропонована прихильниками теперішнього УККА, не перейшла через Резолюційну комісію; дальші намагання деяких пластунів говорити про XIII Конґрес в точці „різне" і піддати обговоренню становище КПС щодо УККА на залі З'їзду — не вдалося. Більшістю голосів ухвалено цієї політичної справи не уводити в постанови Крайового Пластового З'їзду.

Але це „бродіння умів" відбилося потім на появі двох виборчих лист, з яких перша була очолена Євстахією Гойдиш, а друга — Володимиром Свинтухом. Під час підготовки цих лист виникла ще й третя „компромісова" листа, яку запропонував Юрій Ференцевич. Вона, проте, до голосування не дійшла, бо була відкликана.

Більшістю голосів пройшла перша листа, діставши понад 160 голосів. Друга листа мала 71 голос. Але пл. сен. В. Свинтух, в дусі пластової солідарности, зробив пропозицію пластунам, що підтримали його в голосуванні, дати свої голоси нововибраній голові КПС Є. Гойдиш, на що весь З'їзд зареаґував схвальними оплесками. Тож вибір КПС і КПР, очолений стосовно Є. Гойдиш і І. Соханом, слід уважати одгоголосним.

Видимо зворушена й розпромінена перемогою у виборах, новопереобрана голова КПС Євстахія Гойдиш, яку вітали всі стоячи овацією, виступила з щирим словом, дякуючи за довір'я, за критицизм „молодих", які тепер обіцяли її беззастережно по-пластовому підтримувати; з признанням вона висловилася про лицарську поставу супротивника, що програв вибори, і подала своє „Вірую", бо це вона очолюватиме Пластову організацію в Америці ці два роки. Відданий працівник на пластовій ниві протягом десятків років, Є. Гойдиш знає добре проблеми, які стоять перед організацією Пласт і готова вести його далі раз обраним шляхом. З Пласту, протягом його славного і вже не короткого існування вилонилися, вона казала, „найкращі українські герої", „правдиві люди", і це доказ, що йшов Пласт вірною дорогою: „Пласт — це прообраз української родини, де всі члени родини шанують і люблять один другого; де кожний член від найменшого до найстаршого має своє місце, і втрату одного члена родини відчуває ціла родина. Пласт — це невід'ємна частина української громади і, за словами Івана Франка,громада — це один великий ланцюг, розірвеш одне звено ланцюга — розірвеш громаду", — казала головна Пластунка, радіючи з того, що Пласт знову є Одне.

З'їзд закінчено офіційно о 2-ій годині по полудні молитвою, проведеною о. шамб. Богданом Смиком, і відспіванням „Гимну карпатських пластунів". Окремо висловила Є. Гойдиш подяку додатково для мистця Маріяна Борачка з Бофало за влаштування на З'їзді подивуґідної виставки фотоальбомів, книжок, хронік прерізних пластових груп, що їх він збирає десятки років, і за прекрасні декорації сцени й залі з'їзду.

Французький кабінет...

(*Продовження зі стор. 1*)

зовсім виразно з'ясовано дотепер, коли має наступити введення нового президента. Загально згадується 25-го, або 26-го травня, але це ще мусить бути остаточно устійнено.

Не зважаючи на цю непевність, положення у Франції починає нормалізуватися. Біржа починає працювати більш нормально, починають появлятися покупці на продавані цінні папері, що підтримує ціну. Один з найближчих дорадників новообраного президента Міттерана, П'єр Урі, зложив заяву, що новий уряд покриє всі зобов'язання дотеперішнього уряду, а передбачений на пост міністра фінансів в уряді Міттерана Жак Дельор, який тісно пов'язаний з господарськими і банковими колами, заявив: „В ніякому разі не буде скоку до колективізму. Ми не думаємо щоб колективізм будь-де працював. Все, що дотепер сказав Міттеран, виразно показує, що він хоче, щоб економіка Франції працювала за принципами Заходу".

На запити про майбутнє Европейського спільного ринку та про майбутні методи уряду Міттерана Дельор сказав: „ми хочемо торгувати в першу чергу з партнерами зі Спільного ринку, але також хотіли б збільшити торгівлю з іншими державами. Також ми хочемо втримувати добрий клімат для приватних інвестицій. Ми плянуємо реформувати державу й децентралізувати її. Але ми хочемо домовлятися в цій справі, а не накидати її".

Додаткові інформації у справі допомоги „бразилійській акції"

У зв'язку т. зв. „бразилійської акції" ЗУАДК-у, на бажання слухачів наших радіоавдицій і читачів українських часописів, подаємо ще додаткові інформації:

1. Від початку цього року зорганізовано Епархіяльний Допомоговий Комітет, при катедрі у Куритибі. „Цей Комітет відповідатиме як за старання, так і за розподіл допомог, що їх сподіваємось від місцевих наших вірних як також із заграниці. Біля нього централізуватиметься вся допомогова дія"...як писав у листі з дня 19-го березня ц. р Кир Єфрем Кривий, Єпископ для Бразилії.

Посилати треба і можна, чоловічі, жіночі та діточі одяги, але в доброму стані, бо пошта від початку цього року коштує 3.25 дол. за перші 2 фунти, а за кожний додатковий — 1,05 дол. аж до44 фунтів. Просять також взорів і ниток до вишивання та грамофонових платівок з українськими піснями. Пачки можна пересилати з кожної місцевости прямо на адресу Комітету.

Нам приємно тепер довідатись, що багато українських організацій, головно відділів СУА, Марійських дружин та інших організацій висилало дотепер допомоги — пачки та грошові допомоги, — як наприклад, о. диякон Ярослав Тростянецький з Лос Анджелесу вислав дотепер понад 100 пачок різного одягу та сам оплатив пересилку, понад 1.500 дол. готівкою на сиротинці в Бразилії і Арґентині і навіть ніде про це не звітував, лише виконував правдиве християнське діло.

Гроші натомість побажано висилати через ЗУАДК, бо одержите посвідчення, на підставі якого вашу пожертву зможете відтягнути від державного податку.

Адреса Комітету у Бразилії: P.Josafat Gaudeda Secretario,Cx. Postal 6192 80.000 Curitiba, Parana, Brasil. Допомогова комісія при ЗУАДК-у у Філядельфії: 1321 Вест Ліндлі авеню, Філядельфія, Па., 19141.

Виставка Стефанії О. Бернадин

У галерії Об'єднання мистців-українців у Ню Йорку відбулася від 10-го до 17-го травня цікава виставка мисткині з Філядельфії Стефанії Олійник-Бернадин. Цікава ця виставка робить враження ретроспективної — в ній різні напрямки, від реалізму до безпредметности, репрезентовані теж різні техніки—пастеля,акварелі, олія і навіть акрилік.

Виставка кількісно багата — 60 експонатів; якісно — найкраща в акварелях та абстрактах, які виявляють особливу гармонію кольорів та приваблюють „загадковістю", як „Зайчик серед квітів".

Абстракти акриліком, майстром яких є паризький мистець Темістокль Вирста, є насправді оригінальною стилізацією квітів. Звертають увагу дуже добрі два жіночі портрети „В капелюсі". У цих портретах, як і в „Натюрморті" (олія) видно добре знання рисунку. Це і не дивниця, бо мисткиня — не аматорка: вона відвідувала спершу курси Академії мистецтв у Філядельфії, згодом систематично студіювала у цій же Академії, де отримала диплом у 1976 році. Цікаво, що реалізм, наближений аж до фотографії, не відповідає талантові мисткині, так як імпресіонізм („Місто ранком", ґваш, похожий радше на акварелю).

Виставка представляє широкий діяпазон з тематики: квіти, портрети, пейзажі, кілька релігійних образів („Мадонна", „Свята Родина", „Молитва") — врешті шукання, яке доказує, що мисткиня все ще в пошуках („Гра кольорів"). Але малярка очевидячки відійшла вже від суворого реалізму і — скромна порада — не вертатися туди.

На виставці багато квітів. Найкращі ті, які стилізовані, а не реалістичні. Зрештою — як сказано — виставка багата, різнородна, цікава. Зараз у першому дні виставки відвідало її коло 100 осіб і ніхто з них не жалкував, що зайшов туди.

Автор цих рядків, який кілька років тому випадково зайшов у Філядельфії до „Тризуба" і опинився там на індивідуальній виставці С. Бернадин, — з великою приємністю ствердив дальший поступ: ОМУА зробило добре, що дало свою галерію і фірму для цієї нової індивідуальної виставки Стефанії Бернадин — напевно не останньої.

Іван Кедрин

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, дня 26-го квітня 1981 року відійшла у Вічність,

наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ І СЕСТРА

СЛ. П.

МАРІЯ ЮНКО

(АЛЕКСЕЙЧЕНКО)

Ми не є всилі висловити Всім нашу найсердечнішу подяку, які старалися облегшити наше несподіване горе.

Хоч частинно постараємося зложити щиросердечну подяку, а саме:

Всечеснішому Владиці Ніколаєві Мацукевичеві, в обряді білоруської православної церкви, Николаєві Ганькові, Миколі й Анні Товарницьким, Славкові Біликові, Борисові Кірка, Вірі Радик, Володимирові Телешеві за відслуження Служби Божої і Парастасу, за прощальні і зворушливі слова в каплиці Кардинала і відпровадження Покійної на місце Вічного Спочинку.

Сердечно і щиро дякуємо п. Николаєві Гонькові за спів під час служби Божої і Панахиди.

Щиро сердечно дякуємо усім, всім тим, що зложили на Служби Божі, вінки, квіти та вислови співчуття.

Велике і щире спасибі всім Високоповажаним Панам і Паням, що чим небудь причинилися до звеличання поминків. Щире спасибі Друзям, що несли домовину і відпровадили свою Подругу аж до кінця Її земної стежки.

Хай Всевишній Господь нагородить усіх Вас своїми щедрими ласками.

В глибокім смутку і горем прибиті:

муж — ВОЛОДИМИР
син — ФИЛИП
донька — СУЗАННА
брат — ГАВРИЛО
внучка — ОЛЕАНДРА
свати — ГОЛИЧУКИ

Нескорена...

(*Продовження зі стор. 2*)

почали формуватись повстанські відділи. Родилась й оформлювалась нова сила українського народу — УПА.

У цей же сам час розвинула поважну діяльність червона партизанка, яка почала свої випади з Полісся на Волинь, а тоді й „загощувала" в Сокальщину.

Натомість, на Холмщині розвинули свої напади польські боївки, які не так то виступали проти німців, як скермовували всю свою злість проти українців.

Ці польські напади на Холмщині вкоротці розрослись до поважних меж, що створило там правдиве пекло. Поляки вистрілювали цілі села, палили хати разом з людьми, нищили все, що лише могли...

У західньопівнічній Сокальщині ми зорганізували спеціяльні бойові відділи, які були посилені, заправленими вже в боях повстанцями з Волині,й почали ми контратаки проти поляків. Вивезено багато людей з Холмщини на Сокальщину, де їм віддано залишені раніше поляками доми. Німці, натомість, єхидно цьому всьому приглядалися, як і потихенько допомагали зброєю польським боївкам.

Села Угринів, Тудорковичі та Старгород стали своєрідним фронтом і звідси йшли плянувальні акції, які й не обходились без людських жертв. Українське підпілля дуже скоро зростало й посилювалось, хоча майже кожного дня, чи ночі були бої із трьома наїздниками української землі: німцями, червоними партизанами і польськими боївками.

У той час згинуло багато видатних українців — у Грубешові, Холмі, чи прямо на шосе, що вело з Грубешова до Сокаля. Польські засідки нарешті допекли й німцям і вони розвинули свої облави проти поляків, що у великій мірі зв'язало нам руки через присутність у різних стратегічних пунктах німецьких СС.

Під кінець 1943 року почався великий рейд червоної партизанки під командою червоного генерала, українця Сидора Ковпака з Путивля. Большевицька партизанка була добре вивінувана, вишколена і мала точно означене призначення: нищити поза фронтом німецькі споруди, склади, поїзди тощо. Ми зударялись з ними декілька разів на Володимирщині, а тоді і на Сокальщині й бракувало дуже мало щоб головний їхній політрук Вершигора, не попав у наші руки.

На весну 1944 року вся Сокальщина була вже в повному поготівлі для своєї самооборони проти трьох окупантів нашої землі.

Плач землі...

Було тепле українське літо 1947 року.

На розлогих сокальських полях хвилювали доспілі золоті лани пшениці.

Декілька тижнів тому закінчено депортацію всіх українців, які заселювали ці західньопівнічні околиці Сокаля. Частина виїхала на Схід, а решту поляки перевезли на так звані „зємє одзискане". Колись чепурновеселі та дбайливо загосподарені українські села світили пусткою.

У більших селах таких, як: Угринів, Тудорковичі, Хоробрів та інші,розквартирувалися польські військові та поліційні відділи, головним завданням яких було очищування терену від „українських банд" — УПА.

Крім цього польське військо мало охороняти прибуваючих з корінної Польщі нових поселенців, які бажали поселитись тепер на цих теренах, званих поляками „дзіким полєм".

Останньо доручено також жовнірам приготовитись до збирання збіжжя, що його посіяла тут працьовита рука українського селянина, але вже не вспіла зібрати...

Кругом царювала пустка, непевність, страх...

З-поміж порожніх селянських хат, запущених зелених садів, виростали виблискуючи до сонця, німі свідки людської трагедії, — церковні бані, а на них — сумні хрести... Символи людського терпіння.

Із пульсуючих колись життям прекрасних сіл залишився лише бедушний кістяк, над яким кружляло мариво смерти...

Тихо, без звуку, плакала сокальська земля, до болю стискаючи глибоко в надрах своєї могутньої душі великий біль, наругу й кривду...

Плакала, але не каялась, не просила пощади, хоч плюндровано її кожного нового дня.

Земля добре знала, що одного погідного дня вернуться її сини, щоб її охоронити й залишитись з нею навіки.

Сокальська українська земля.

• У п'ятидесятих роках прилучено ці сокальські терени до СССР

Замість квітів на могилу

бл. п. Володимира Рудавського

складаємо 25 00 дол. на КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІЙ ОСЕРЕДОК у Філядельфії, Па.

ВШ. Родині складаємо співчуття.

Ірена і Тарас ВАНЧИЦЬКІ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Володимира Рудавського

складаємо 100.00 (сто) дол. на УКРАЇНСЬКИЙ ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР у Філядельфії, Па.

Христя і Богдан СЕНИКИ

Замість квітів на могилу нашої Дорогої МАМИ

бл. п. Саломеї Бундзяк

зложили пожертви на ЦЕРКВУ ПРЕСВЯТОЇ ТРІЙЦІ в Кергонксоні:

З. і О. Савчуки	$20 00
О. і М. Литвини	20 00
Г. і А. Мокляки	10 00
Дарія Стахів	10 00

Сердечно дякує — РОДИНА

Ділимося болючою вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що з волі Всевишнього відійшов у Вічність у четвер, 14-го травня 1981 р., у Філядельфії, Па.,

наш Найдорожчий МУЖ І ТАТО

бл. п. інж.

ІВАН ХАРАМБУРА

ПАНАХИДА відбудеться в неділю, 17-го травня 1981 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні І. Гасина, Old York Rd. у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН в понеділок, 18-го травня 1981 р., з того ж похоронного заведення до української православної церкви св. Володимира у Філядельфії о год. 9-ій ранку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

дружина — МАРІЯ
син — ІВАН з дружиною ОДАРКОЮ
донька — АНДРЕЯ з чоловіком ДЖЕЙМСОМ
син — НЕСТОР
та ближча і дальша Родина

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. СІЧ" — РУМУНСЬКИЙ СК 3:1 (2;0)

Біжучий сезон копаного м'яча Шейфер Ліги наближається до свого кінця. Після 16-ої рунди змагань, що відбулися у „Мейджор Дивізії" 3-го травня ц.р., для більшости дружин залишилося ще по дві календарні зустрічі, в яких і вирішиться доля трьох почесних місць і особливо чемпіонату, на який претендує аж шість клюбів. У 16-ій рунді теперішній лідер — клюб ПАЛ з Пассейку, в складі якого у великій більшості виступають заавансовані новоприбулі з Перу футболісти, переміг сильну еспанську дружину Ґоя вислідом 2:1. Інші чільні кандидати на лаври першуна — вірменські футболісти, в більшості нові еміґранти з СССР, здобули важливу перемогу з польськими „Соколами", а інший польський клюб „Вісла" здобув перемогу з автсайдером „Овшен Кавнті".

„Ч. Січ", що невпинно продовжує переслідувати лідера ПАЛ, відбула поїздку до міста Гавтгорн, де осягнула дуже цінну перемогу з місцевим румунським клюбом вислідом 3:1. Вже до перерви „Січовики" вели 2:0, що його здобули брати Бакуни: Данило — з автової подачі Юрія Бакуна а Андрій Бакун — із вільного стрілу.

Після перерви Данило Благий підніс вислід до 3:0, але господарі стрілили свого почесного ґоля з вільного стрілу.

До закінчення сезону дружині „Ч. Січі" залишилося два змагання, що їх вона має відбути у себе вдома на площі Фарчес Ґров з ПАЛ Пассейк і клюбом „Ґоя". Від висліду цих змагань залежить, котра з цих дружин здобуде звання чемпіона.

Склад „Ч.Січі" в цих змаганнях: М. Хамуляк, Ю. Бакун, В. Ткач, М. Микуляк, А. Бакун, Р. Ганич, Р. Колес, Д. Бакун, І. Чижович, П. Гунчак, Д. Благий, А. Охрименко — провідник.

(от)

УАСТ „ЧЕРНИК" ДЕТРОЙТ — „БУТЕРС" СК 1:0

У неділю, 26-го квітня ц.р. перша дружина „Черника" відбула свої перші ліґові змагання за першенство Мичиґанської Ліґи Копаного М'яча на площі оселі „Діброва". Суперником „Черника" була італійська дружина „Бутерс", яку наші футболісти перемогли вислідом 1:0. В грі нашої дружини можна було запримітити брак тренінґів. Це і було головною причиною, чому „Черник", мавши більше можливостей, здобув єдиного ґоля в змаганні. У передзмагу резерва „Черника" зазнала високої поразки з резервою „Бутерс" вислідом 0:4.

„ЧЕРНИК" (НОВАЧКИ) — „ГОЛИ КАРДИНАЛС" (НОВАЧКИ) 1:1

Дівоча дружина „Черника" у віці 12 років і молодші започаткувала свої ліґові гри і на перший раз ремісувала 1:1. Опікункою тієї дружини є Рома Когут.

В.Г.

УСО „ТРИЗУБ" ФІЛЯДЕЛЬФІЯ — „ІНТЕР" ФІЛЯДЕЛЬФІЯ 2:3

У чергових першенських змаганнях на виїзді з сильним італійським клюбом „Інтер" перша дружина „Тризуба" зазнала поразки вислідом 2:3. Слабше як звичайно в цій зустрічі заграла дефензива нашої дружини, завдяки якій італійці мали можливість здобути два ґолі з карних стрілів. Не зважаючи на поразку, „Тризуб" і далі залишився у показнику табелі ігор на четвертому місці. Ґолі для „Тризуба" здобули П. Насер і Т. Козак. У передзмагу резерва „Тризуба" виграла з резервою „Інтеру" 4:1. Юнаки „Тризуба" розгромили юнаків „Данубії" двоцифрівкою 12:0.

(як)

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

УКРАЇНКИ ЧЕМПІОНКИ ЕВРОПИ В РУЧНОМУ М'ЯЧІ

Увосьме в своїй історії українська дружина „Спартак" Київ здобула Кубок Европи, осягнувши перемогу в Белграді, Югославія, з місцевим жіночим клюбом „Раднічкі" 17:13. В попередній зустрічі цього фіналу в Києві українки перемогли югославок 22:13. На шляху за Кубок Европи ця українська дружина перемогла чемпіонок Мадярщини, Голляндії, Польщі і Болгарії. Разом у ворота суперниць українки забили 205 і пропустили 125 голів.

ЖІНОЧА ВІДБИВАНКОВА ДРУЖИНА „СОКІЛ" КИЇВ ВІЦЕ-ЧЕМПІОН

У черговій рунді жіночого відбиванкового турніру Вищої Ліґи СССР, що відбувся від 22-го до 27-го квітня в Ташкенті, жіноча дружина зі столиці України „Сокіл" перемогла чемпіонок „Уралочку" 3:0 сетів і другу сильну дружину з України „Іскру" з Ворошиловграда у висліді чого здобула звання віцечемпіонок і срібні нагороди згаданої ліґи. Найвизначнішою змагункою в цій українській дружині є Осадча.

УКРАЇНЦІ — ВОЛОДАРЯМИ КУБКА СССР В СПОРТОВІЙ АКРОБАТИЦІ

У днях від 23-го до 26-го квітня ц. р. в Донецьку на місцевому легкоатлетичному манежі Політехнічного інституту відбулися змагання в спортовій гімнастиці, в якій взяло участь 170 змагунів із різних республік СССР. Згідно з вислідами, Кубок СССР здобули чоловіча пара з Києва — С. Петров і Ю. Тишлер, та чвірка — Ю. Дерепа, Ю. Кашуба, В. Матин і В. Мельников.

ВЕСЛЯРІ З УКРАЇНИ ЗДОБУЛИ КУБОК СССР

У днях 22-26 квітня ц.р. в Житомирі відбулися змагання за Кубок СССР з веслування на байдарках і кану. В загальному підрахунку цих змагань веслярі з України вийшли переможцями і таким чином здобули Кубок СССР. Між найкращими українськими веслярами відзначилися: брати Олександер і Сергій Лиминовичі, С. Осадчий, В. Розсадюк, М. Єдинович, О. Волковський, С. Калиниченко і А. Бушев.

ГОЛОСАМИ 78 до 20 Сенат схвалив бюджет Уряду у висоті 700,8 більйонів долярів. У зв'язку з новим бюджетом, який поступить в силу в жовтні 1981 року, Адміністрація Реґена буде змушена обмежити, або цілковито зліквідувати багато федеральних аґенцій, створених ще за часів роздутої діяльности президента Кеннеді і Джансона.

Вісті ЦПУЕН

Засідання Головної Ради

Дня 20-го грудня м.р. відбулося в Мюнхені засідання Головної Ради ЦПУЕН, на якому голова Головної Управи і його заступник поінформували про діяльність Управи в 1980 році.

В тому часі особливу увагу присвячено правній ділянці, як вияснення державної приналежности, ренти, КЦ — відшкодування тощо. В тих справах дано кругло 90 усних порад та 21 письмову, в тому вісім вияснень для урядових кіл.

З імпрез, що їх влаштувало ЦПУЕН в 1980 році згадано свято Самостійности і Соборности, доповідь проф. Ю. Бойка на тему „Російська історична самосвідомість і большевизм", виступ хору „Прометей" (про що ширше інформовано в чч. 1 і 2 нашого Бюлетеню).

На окреме відмічення заслуговує УІ Здвиг Українців Німеччини, який відбувся в Мюнхені 30-го і 31-го серпня. Здвиг відкрив в українській і німецькій мовах голова мґр Антін Мельник. Доповідь українською мовою виголосив заступник голови Степан Мудрик, а німецькою — Володимир Панчук, член Управи. В концертовій частині виступив хор церкви св. Варвари з Відня під орудою проф. Гнатишина та бандурист Юрій Дубицький. Танцювальна група „Журавлі" виконала народні танці.

В неділю вранці, 31-го серпня, голова Управи і його заступник в супроводі численної громади поклали вінок на українській символічній могилі в Мюнхені. Того ж дня Владика Платон Корниляк відслужив у католицькому храмі Службу Божу в намірені українського народу, співав хор із Відня, а о. архипресвітер Палладій Дубицький у православній церкві св. Миколая. Понад 800 осіб прибуло з різних місць поселення у Німеччині, як також і з інших теренів Европи, на ці святкування, які підтримав також фінансово Владика Платон.

У дальшій інформації про імпрези відмічено концерт Ренати Бабак (5-го жовтня) та Листопадове Свято (9-го листопада). Згадано також доповідь голови Управи на імпрезі Німецької Комісії Прав Людини 10-го грудня м.р.

З позиції суспільної опіки ЦПУЕН роблено різні інтервенції, переклади, заходи в справі прийняття до Дому Сеньйорів, та видавано дрібні грошові допомоги для конечно потребуючих українців, головно з теренів східнього бльоку.

ЦПУЕН дбає про українське шкільництво, зокрема про його фінансове забезпечення. Під сучасну пору знаходиться на терені південної Німеччини сім доповняючих шкіл та три садки, не рахуючи Інтернату Рідної Школи та садка, що знаходиться при ньому. ЦПУЕН фінансував Курс учителів та виховників. В порядку подавання відомостей до німецькомовної преси на окрему увагу заслуговує стаття голови в „Інтеґраль" про нищення культурних надбань українського народу на нашій національній території.

Видано два числа Бюлетеню, інформації з якого передрукувала українська преса.

Відтинок репрезентації голови забрав понад 110 годин часу. Були це репрезентації зовнішнього і внутрішнього порядку.

Організаційною ділянкою займався заступник голови. Він відвідував наші осередки, зокрема КПУЕН та брав участь у їх зборах, почасти включався до того також голова з доповіддю.

Праця канцелярії проходила нормально; прийнято 368 стор., вислано 227 поодиноких листів, а 6,300 збірних.

Головна Рада прийняла до відома, що черговий делеґатський з'їзд відбудеться в 1982 році. Від Головної Ради інж. Юрій Ковальчук порушив справу соборного святкування 1000-ліття хрищення Руси-України. Виявнено, що Головна Управа застановлялася над тим питанням — і його вирішиться остаточно на пленарному засіданні Управи, на яке запрошується також голів Ради і Контрольної комісії.

Пленарне засідання Головної Управи

Згідно з пляном, Пленарне засідання Головної Управи відбулося 7-го лютого цього року, з участю представників Головної Ради і головної контрольної комісії.

На засіданні заслухано інформації голови і його заступника, з доповненнями генерального секретаря мґра Володимира Леника, членів Володимира Сороки і Теодора Пелеха, та намічено загальні напрямні дії на 1981 рік.

Маючи принципову згоду Головної Ради, вирішено відбути делеґатський з'їзд в кінці червня 1982 року, з застосуванням останньої виборчої практики.

Обговоривши питання соборного святкування хрищення Руси-України, вирішено видати наступне повідомлення:

„Головна Управа Центрального Представництва Української Еміґрації в Німеччині подає до загального відома, що пленарне засідання керівних органів ЦПУЕН, яке відбулося у Мюнхені 7-го лютого 1981 року. Доповідь викликала підготовку до урочистого відзначення ювілею християнської України.

Організаційні заходи очолюватиме Ювілейний комітет, у склад якого входять члени Головної Ради, головної контрольної комісії та Головної Управи ЦПУЕН.

У керівних органах ЦПУЕН заступлені всі зорганізовані українці Німеччини, в тому і представники обох українських церков. Ювілейний комітет діятиме в дусі спільної соборницької християнської думки. Завданням Ювілейного комітету буде між іншим також побудова пам'ятника Володимирові Великому, посвячення якого має стати завершенням прилюдних святкових імпрез".

На закінчення засідання узгіднено з головою головної контрольної комісії мґром Володимиром Дідовичем, що контроля діяльности Управи і її фінансової господарки відбудеться у половині березня цього року.

Конкретні заходи в справі побудови пам'ятника Володимирові Великому зроблено уже листом у лютому до радного Мюнхену Подюка. У висліді ще додаткових телефонатів дійшло до зустрічі Подюка з головою Управи ЦПУЕН у нашій канцелярії 23-го квітня ц.р. та намічення найближчих заходів для одержання відповідної площі в середині Мюнхену.

Доповід про ситуацію українців в Польщі виголосив у приміщеннях ЦПУЕН Антонюк 15-го січня цього року, вирішило розпочати жваву дискусію присутніх, яких, з уваги на короткий побут доповідача в Мюнхені, запрошено телефонічно „в останній хвилині".

СОВЄТСЬКА МОРСЬКА ЕСКАДРА, яка складається з чотирьох кораблів — одного кружляка, двох винищувачів та одного нафтоналивного корабля —, яка перебувала на відвідинах в Кубі, відплила до СССР. Прибула вона до Куби в часі загострення кризи в Середній Америці, а головно в Ель Сальвадорі ще в квітні й цілий час патролювала на водах Караїбського моря. Таким чином не мала вона характеру відвідування Куби, а тільки вживала терену Куби та її баз для своїх дальших операцій. Уже від довшого часу совєтські морські ескадри не прибували до Куби й ця була першою від півтора року.

ПЕРШИЙ РАЗ В ІСТОРІЇ нюджерзського міста Кемден, населення, яке складається з 53 відсотків чорних і 47 відсотків білих, обрано негритянина 31-річного Мелвіна Примаса, на посадника цього міста. Примас був раніше президентом міської ради. Місце посадника опорожнилося після того, як дотеперішнього посадника Анджело Еррічетті суд засудив за перекупство і змову на так званому „абскам" процесі.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.